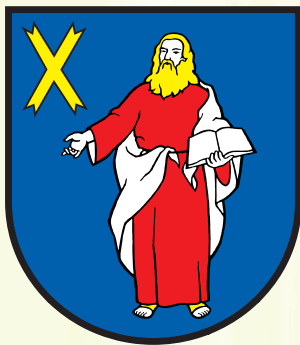

Pečovskonooveský spravodajca

Noviny obce Pečovská Nová Ves • štvrťročník • ročník XXIII. • číslo 1/2017

OBEC ZÍSKALA PEČAŤ STABILNÉHO ROZVOJA

Hovorí sa, že prvou poučkou ekonómie je vzácnosť. Peňaží nikdy nie dosť, na uspokojenie nekonečných túžieb človeka. A prvou poučkou politiky je ignorovať prvú poučku ekonómie, minimálne v našej obci to však neplatí. Obec je vo výbornej ekonomickej kondícii, čoho dôkazom je aj udeľenie pečate a protokolu ako potvrdenie stabilného rozvoja obce v budúcnosti. Toto pozitívne hodnotenie dostalo len 30% samospráv na Slovensku a Pečovská Nová Ves je medzi nimi! Hospodárime zodpovedne, s historicky vysokým prebytkom a investujeme s rozumom, aby kvalita života v obci neustále rástla.

Kľúčom k dobrej ekonomickej kondícii obce je maximálne úsilie o získanie financií zo štrukturálnych fondov. Každé euro, ktoré príde do obce na základe úspešného projektu znamená ušetrené euro v obecnej pokladnici.

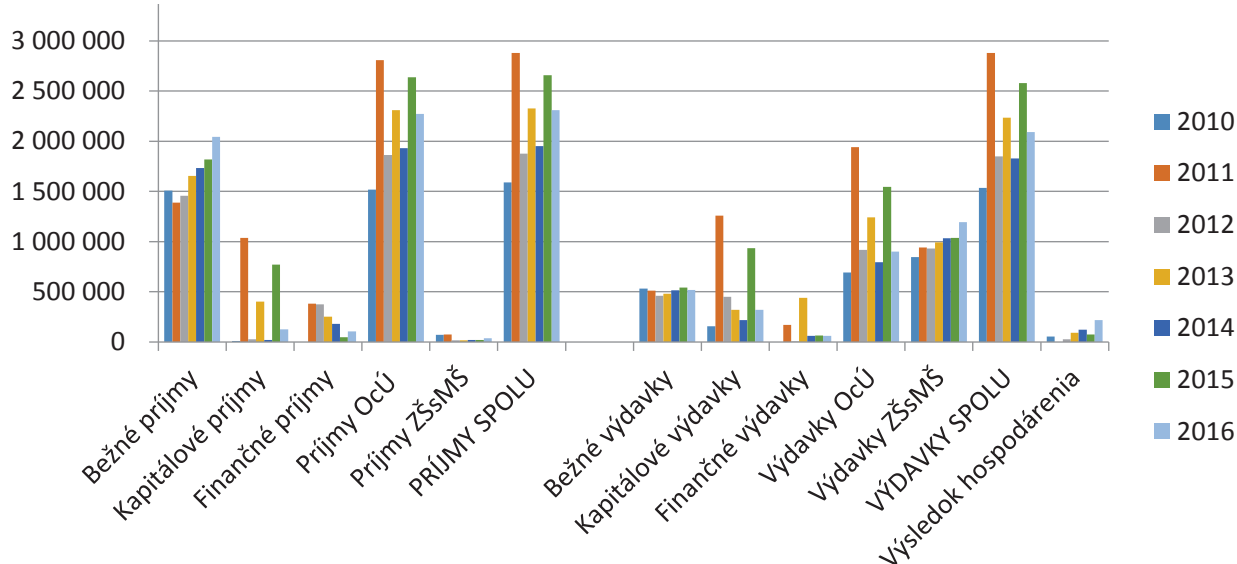
Tak ako v živote aj pri peniazoch platí, že pomocnú ruku nájde človek na konci svojho ramena. To čo vieme a je v našich silách, robí obec svojpomocne. A svojpomocne znamená aj lacnejšie ako keby to rovnakú prácu odvieďla súkromná firma. Takýto postup zároveň vytvára pracovné miesta priamo v obci, vďaka čomu sa aj dlhodobo nezamestnaní postupne dostávajú späť na trh práce.

Na prvý pohľad sa môže zdať, že rozpočet obce je vysoký a peňaží je dosť, po odrátaní nevyhnutných výdavkov na školu, verejné osvetlenie, rozhlas, údržbu chodníkov a ciest... však zisťujeme, že aj samospráva musí otočiť každé euro dvakrát ale zároveň investovať do ďalšieho rozvoja.

Získané ocenenie poteší ale zároveň je záväzkom a do budúcnosti udržať obec v takej finančnej kondícii, aby sa pred budúcnými generáciami nemuseli hanbiť.

Hospodárenie obce Pečovská Nová Ves za obdobie 2010 - 2016

Vážení spoluobčania,

mrazivé počasie vystriedali jarné slnečné lúče, príroda okolo nás sa zobúdzala a v tomto veľkonočnom čase aj my k vám prichádzame s prvým tohtoročným vydáním obecného spravodajcu, aby sme vás informovali o tom, čo všetko sa za uplynulé tri mesiace v našej obci udialo, kam sme sa posunuli, čo nás čaká a čo nás ne-
minie.

Popri početných investíciách, ktoré sa nám podarilo v minulom roku úspešne zrealizovať, resp. pripraviť na realizáciu, sme vám pri bilancii roka 2016 v minulom čísle obecných novín avizovali historický prebytok v hospodárení, minimálne dvojnásobne vyšší ako ten z roku 2015. Dnes môžeme s hrdosťou zverejniť aj jeho konkrétnu sumu, ktorá prvýkrát v histórii obce má na mieste stotisícov číslo dva, konkrétne – 216 488 Eur.

Aj keď zimné počasie zjavne utlmilo naše stavebné aktivity, život v obci ani v tomto období nezastal. Naopak, práce sme mali viac než dosť, aj keď jej samotné ovocie prichádza, resp. bude k nám prichádzať postupne.

Ulice v obci už zabudli na to, že bola zima. Sú vyzametané, okolie miestnych komunikácií je vyhrabané. Po zimnom posype nie je ani stopa.

Značnú pozornosť sme venovali príprave na rozbeh stavebných prác, ktoré sme si dali do plánu činností na tento rok, prípravu povoľovacích konaní na ich realizáciu, ako aj povoľovacích konaní na úpravu verých priestranstiev a s tým spojených výrubov drevín a krovín. Tie sme museli stihnúť v období vegetačného pokoja, t.j. do konca marca.

Po minuloročnom vyčistení brehu potoka Ľutinka medzi železničným mostom a cestným mostom na ceste I/68 sme tentokrát vyčistili šesťsto metrov dlhý úsek od Bukovca po hranicu katastra obce v smere na obec Ľutina, medzi cestou III/3183 a potokom Ľutinka. Výrub a následná úprava okolia cesty nielenže skrášľi životné prostredie, ale hlavne zlepši viditeľnosť a bezpečnosť cestnej premávky pre vodičov na ceste medzi Pečovskou Novou Vsou a Ľutinou. Žiaľ, táto naša zmysluplná činnosť odkryla ďalšie čierne skládky a negatívne aktivity tých spoluobčanov, ktorí poriadok na svojom dvore riešia tak, že prebytočné veci a odpad toho „najhoršieho“ druhu umiestňujú v okolí tokov riek a potokov, ciest a podobne. Dokonca si nedajú ani toľko námahy, aby tento odpad zakryli. Dovoľu-

jeme si v tejto súvislosti opakovane dať do pozornosti občanom, že v našej obci máme funkčný zberný dvor, na ktorom je možné umiestniť odpad rôzneho druhu bezplatne, resp. drobný stavebný odpad za symbolickú odplatu 0,02 Eur/1kg.

Osobitnú časť našej činnosti tvorili práce na kompletizácii a podávaní žiadosti o nenávratné finančné prostriedky (ďalej len „žiadosti o NFP“) z európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) v rámci aktuálne vyhlásených výziev.

Dobrá informovanosť, následná pripravenosť a s tým spojená systematickosť práce nám pomohli úspešne podať 15 žiadostí o NFP a dotácie.

Obec venuje osobitnú pozornosť ochrane životného prostredia a s tým spojenými aktivitami na odstraňovaní čiernych skládok, znižovaniu energetických nákladov na prevádzku budov vo vlastníctve obce a skvalitneniu zberu odpadov. V tejto súvislosti sme požiadali o NFP na zateplenie prevádzkovej budovy obecného úradu, zateplenie prevádzkovo-vzdelávacieho centra na ul. Kvetnej č. 32, sanáciu nelegálnych skládok s odpadom a na dobudovanie systému zberu a odvozu komunálneho odpadu v obci.

Trvale sa snažíme o vytváranie tých najlepších podmienok pre výchovu mladšej generácie a s tým spojeného materiálno-technického vybavenia škôl v obci. Po minuloročnej 350 000 Eur „injekcii“ do Základnej školy tomu nie je inak ani tento rok. Po rozsiahlej renovácii telovýchovného traktu a odstránení havarijných stavov na škole sme tentokrát podali žiadosť o NFP na interiérové úpravy a vybavenie priestorov knižnice v ZŠ. Projekt ráta popri stavebných úpravách a materiálovom dovybavení zariadenia knižnice a čítarne aj s rozsiahlym nákupom knižných titulov v rôznych formách.

Dôkazom toho, že naša pozornosť sa nevenuje iba školákovi, ale ešte viac nás zaujímajú tí najmenší a ich rodičia, je skutočnosť, že potom, čo sme podali žiadosť o NFP a po jej následnom posúdení riadiacim orgánom, nám v rámci národného projektu Ľudské zdroje bola úspešne podporená a schválená dotácia z EŠIF na výstavbu novej materskej školy pre 50 detí. V súčasnom období prebieha verejné obstarávanie na dodávateľa stavby. S výstavbou plánujeme začať v najbližšom možnom termíne. Ukončenie výstavby je plánované v prvom polroku 2018.

Vzhľadom na existenciu početnej skupiny 637 občanov z radov marginalizova-

nej rómskej komunity (ďalej len „MRK“) v našej obci aktívne pracujeme s touto časťou obyvateľstva. Po tom, čo v našej obci v roku 2015 vyrástlo nové komunitné centrum a súčasne v októbri 2015 boli ukončené národné projekty pre komunitné centrá a terénnu sociálnu prácu pre 150 obcí s početnou MRK, požiadali sme v marci 2017 v rámci národného programu Ľudské zdroje o zapojenie sa našej obce do programov na komunitné centrá a terénnu sociálnu prácu. Prerušenie fungovania národných programov a nekonečné oddiaľovanie ich spustenia nútilo obec vynakladať nemalé finančné prostriedky z vlastného rozpočtu na nevyhnutne potrebnú prácu s komunitou. Prebiehajúci proces schvaľovania zníži dobudúca tieto náklady iba na prevádzkové náklady na komunitné centrum a pre šesť nezamestnaných osôb prinesie plnohodnotné zamestnanie po dobu 30 mesiacov.

Okres Sabinov je jedným z dvanástich najmenej rozvinutých okresov v krajine, v ktorých vláda SR schválila akčné plány. Rozhodujúcim kritériom pre získanie štatútu „Najmenej rozvinutý okres“ je vysoká miera nezamestnanosti v okrese. Naša obec v rámci naplňovania svojich cieľov mimo toho, že aktívne pracuje s početnou skupinou evidovaných nezamestnaných v rámci ich aktivácie a získavania pracovných návykov, už tretí rok po sebe využíva ponuky ÚPSVaR Prešov a cestou rôznych nástrojov na riešenie zamestnanosti podporovaných z EŠIF zamestnáva evidovaných nezamestnaných. Ani tento rok tomu nie je inak. Obec podala viaceré žiadosti na riešenie nezamestnanosti v našej obci a výsledkom je ich podpora riadiacim orgánom a následná naša pomoc jedenástim občanom zamestnať sa na konkrétne časové obdobie pri činnostiach podľa potrieb obce. Vďaka tejto aktivite si postupne vychovávame zručných stavebných robotníkov, ale aj opatrovateľky pre tých občanov, ktorí ich starostlivosť potrebujú pre zhoršený zdravotný stav a nepriaznivé životné okolnosti. Toto je cesta vedúca k úspore obecných finančných prostriedkov pri vlastných investíciách. Vďaka tomu dokážeme zrealizovať viac za menej peňazí. Objednávame si iba nevyhnutné minimum, t.j. iba to, čo si nedokážeme urobiť sami. Základom takéhoto fungovania je dôkladné vedenie týchto osôb, zosúladené s činnosťou ďalších aktivovaných nezamestnaných, založené na princípoch odbornosti, zákonnosti, dôslednosti a hlavne spravodlivosti.

Od 10.12.2014 máme nulovú toleranciu pre prácu týchto osôb a prácu zamestnancov obce pre osobný prospech jednotlivca, t. j. nepoznáme akékoľvek zneužívanie týchto osôb na iné účely ako na prácu v prospech obce.

V rámci riešenia protipovodňovej ochrany obce v tomto období podávame žiadosť o NFP na rozšírenie a reguláciu toku Bukovec ústiaceho do potoka Ľutinka s rekonštrukciou existujúceho premostenia cez cestu III/3183.

Popri mládeži, ochrane životného prostredia a našich iných početných aktivitách, nezabúdame ani na našich vekom starších spoluobčanov. Nepriaznivé počasie v prvých troch mesiacoch roka sme využívali na demontáž zariadenia bývalej obradnej siene za zdravotným strediskom. V najbližšom čase z vlastných finančných prostriedkov obce a regionálneho príspevku z akčného plánu NRO Sabinov začíname svojpomocne s výstavbou denného stacionára ASEN pre našich seniorov. Sociálne zariadenie s dennou prevádzkou má plánovanú kapacitu 30 osôb a počíta s vytvorením štyroch nových pracovných miest.

Dňa 31. 3. 2017 sa v kultúrno-spoločenských priestoroch OcÚ konal slávnostný koncert pre pedagogických a nepedagogických zamestnancov ZŠ s MŠ Pečovská Nová Ves pri príležitosti Medzinárodného dňa učiteľov. Slávnostného aktu sa zúčastnili nielen súčasní učitelia a zamestnanci školy, ale aj bývalí učitelia ZŠ a MŠ pôsobiaci v našej obci. Popri prejavochoch úcty a vďaky všetkým učiteľom boli na návrh riaditeľa školy starostom obce odmenení Mgr. Zuzana Majdaková za aktívnu činnosť vedúcej metodického združenia a koordináciu environmentálnych aktivít a Mgr. Gustáv Kovalčík za dlhoročnú obetavú prácu a osobný prínos pri budovaní Základnej školy v Pečovskej Novej Vsi.

Pri návšteve miestneho cintorína ste si isto všimli, že pri vstupe sa niečo zmenilo, niečo tam chýba. Opakované investície do opráv fasády vstupného murovaného plota a nedostavujúci sa efekt očakávaného stavu nás viedli k tomu, že sme pôvodný múr odstránili. Nasledovať bude dôsledná rekonštrukcia a izolácia základov a následne systémové riešenie spočívajúce v zabudovaní tvárnic s povrchovou úpravou, konštrukčne zladených v štýle farského plota a farebne zosúladených s budovou domu smútku.

Obec už pomerne dlhú dobu pred sebou tlačí problém spojený s úzkym panelovým mostom do rímskej osady. Popri

ri chodcoch, mostom prejde maximálne osobné auto a to tak, že spätné zrkadlá tesne míňajú zábradlie. Nákladné motorové vozidlo sa do osady môže dostať iba cez potok, pričom na to musí byť špeciálne usposobené. Podobne je to aj s vozidlami záchranných zložiek, zdravotníckou pomocou a vozidlami na vývoz odpadu. Dostanú sa iba po most a stop. V osade sú skolaudované viaceré rodinné domy, aj tie vo vlastníctve obce, pričom podmienkou pre kolaudáciu stavby je zabezpečený prístup k rodinnému domu. Pýtame sa: „Je naozaj zabezpečený?“ Po trvalých intervenciách dotknutých občanov je obec aj zo strany štátnych inštitúcií v súčasnej dobe opakovane upozorňovaná na neodkladné riešenie havarijného stavu pod hrozbou sankcií z dôvodu neexistencie prístupovej cesty do osady. Asi najviac sme tento patový stav pociťovali v auguste 2015, kedy došlo pri neodbornej manipulácii rímskeho chlapca s nevybuchnutou muníciou z II. svetovej vojny k explózií a devastačným zraneniam dvoch detí. Vozidlá záchranných zložiek museli zostať stáť pred mostom a v dobe, kedy rozhodovala o ich živote každá minúta, sa záchranári s nosidlami a ťažkými vakmi peši presúvali na druhú stranu osady. Následne v rukách na nosidlách niesli jedného z chlapcov do sanitky cez celú osadu. Keď som na svojich rukách niesol k vrtuľníku záchrannej leteckej služby zdevastované telo desaťročného chlapca a počúval jeho posledné slová: „Mama“ a „Ujo, pomôžte mi.“, sľúbil som mu a sebe samému, že urobím všetko preto, aby do osady viedla plnohodnotná cesta. Chlapec za pár minút stratil vedomie a po pár dňoch zomrel. Podobne som vinu kompetentných cítil aj vo chvíli, keď sme ho dávali do hrobu. Uvedomujem si, že príchod sanitky až na miesto určenia by mu vzhľadom na rozsah zranení život nevrátil, ale moja beznádej v tejto chvíli bola obrovská. Nikto z prítomných v rozvášnenom dave to tak nevnímal. Schyťal som to všetko, hoci som s tým nemal nič spoločné. Od tej doby sa nám podarilo zanalyzovať skutkový stav mosta, zistiť, že most má zabudované dva nosníky, pričom ďalšie dva sa nachádzajú voľne uložené na rôznych miestach obce. Jeden z nich znehodnotil „zub času“ a druhý znefunkčnil neprispôsobiví občania z osady, ktorí z neho povybíjali tyčové profily a odniesli ich do zberu. Je nepochopiteľné, že tie najdrahšie komponenty sme mali a zabudovali sme iba dva z nich. Ak by boli minimálne tri, most by bol plnohodnotný,

dostatočne široký. Možno to chcelo v tom čase pár desiatok tisíc korún z obecného rozpočtu na širšie podpery a problém by nebol problémom. Všetko ostatné tam bolo. Dnes je stav taký, že zvyšné dva nosníky sú dlhodobo znehodnotené. Nedajú sa použiť. Rozšírenie mosta sa musí realizovať iným spôsobom za viac ako 53.000 Eur. Pýtame sa, či toto je spôsob hospodárneho nakladania s majetkom obce? Kde boli kompetentní? V snahe napraviť chyby minulosti a súčasne v snahe šetriť obecné financie, sme o pomoc pri riešení havarijného stavu požiadali predsedu vlády SR, ktorý nám na rekonštrukciu mosta prispel zo svojej rezervy sumou 10.000 Eur. Podporu sme dostali ako jedna z dvoch obcí v Prešovskom kraji. Podobne sme podali ďalšie žiadosti o podporu rekonštrukcie mosta a na výsledok ich schválenia čakáme.

V spoločensko-kultúrnej oblasti života v našej obci, fašiangové obdobie, aktívne ženy z Únie žien využili na prípravu karnevalu pre našich najmenších.

Obec v spolupráci s Úniou žien vo februári zorganizovali Fašiangy a obecnú zabíjačku. Majstri mäsiari pripravili chutné zabíjačkové špeciality a naše šikovné ženy tento rok napiekli 1.350 „kreplí“. Po minuloročnej šesť nohej ošípanej tá tohtoročná mala sedem jazykov. Pridanou hodnotou akcie bol už tradičný detský kútik, ktorý sa teší veľkej obľube detí a ich rodičov. Slnecné počasie a dobre zorganizovaná akcia prilákala do parku pred obecný úrad množstvo ľudí nielen z našej obce. Atmosféru poslednej fašiangovej soboty spríjemnil prítomným bohatý kultúrny program.

Na znak vďaky a úcty našim ženám, obec v spolupráci so ZUŠ Lipany pripravila akadémiu k MDŽ. Hostom koncertu bol Akordeónový orchester ZUŠ. Všetky prítomné ženy navyiac ozdobil kráľovná kvetov - červená ruža.

Popri trvale zabezpečenej transparentnosti a informovanosti občanov sme tu pre vás. Trvale načúvame a naďalej chceme počúvať vaše hlasy, pomáhať vám a zodpovedne „robiť“ pre obec.

V závere vyjadrujeme poďakovanie všetkým tým spoločenským organizáciám a občanom našej obce, ktorí sa aktívne podieľali a podieľajú na nami pripravovaných projektoch. Ďakujeme všetkým tým, ktorí si nájdú čas a nami pripravované podujatia navštívia, poradia nám, alebo nás zdravo usmernia.

*PhDr. Jaroslav Dujava
starosta obce*

Cyklotrasa Eurovelo 11 – koniec rečí, sen sa stáva realitou

EuroVelo je sieť 14 diaľkových cykloturistických trás po celej Európe. Jej celková dĺžka po dokončení bude 70 000 km. Veľká časť, približne 45 000 km cyklotrás je už zrealizovaných, predovšetkým v západnej Európe. Cieľom je, aby ich využívali nielen cykloturisti, ale aj miestni cyklisti pre každodenné jazdenie za prácou, do školy a za rekreáciou. Cyklotrasy EuroVelo sú v hierarchii cyklistických komunikácií prioritné a majú najvyššiu kvalitu technického prevedenia. Sú konzistentné v zmysle typu a kvality povrchu, šírky 3 m s tvrdým, väčšinou asfaltovým povrchom. Zaručená musí byť ich celoročná zjazdovosť. Sú to cyklistické diaľnice. Vedú bezpečným a atraktívnym prostredím. **Cez Slovensko prechádzajú tri trasy medzinárodnej siete. EuroVelo 6 tzv. Dunajská cyklocesta (24 km a 21 km) a EuroVelo 13 tzv. Cesta Železnej opony (90 km). Obe vedú cez Bratislavský kraj. Cez východné Slovensko je naplánovaný úsek tretej trasy EuroVelo 11 v celkovej dĺžke 203 km, z toho 157 km cez Prešovský kraj a 46 km cez Košický kraj.**

Cez územie východného Slovenska je naplánovaná tzv. Východoeurópska Cesta – EuroVelo č. 11, ktorá má spojiť najsevernejší bod Škandinávie Cape Nord v Nórsku s Aténami

v Grécku. **EuroVelo 11 vstupuje na územie Slovenska cez hraničný priechod Mníšek nad Popradom a pokračuje cez mestá Stará Ľubovňa, Lipany, Sabinov a Prešov do Košíc.**

EUROVELO 11 na Slovensku

Aj keď téma cyklotrasy EuroVela 11 nie je pre samosprávu obce Pečovská Nová Ves v minulom období neznámou, súčasné vedenie obce dalo ideám z minulosti reálnu podobu a aktívne ich posunulo z úrovni nekonečných diskusií do podoby konkrétnych krokov vedúcich k realizácii diela. Poslanci obecného zastupiteľstva na návrh starostu obce prehodnotili trasu vedenia cyklotrasy v katastri obce Pečovská Nová Ves a schválili jej nové trasovanie tak, aby bolo racionálne, čo najviac ekonomické a aby v čo najmenšej miere zasahovalo do pozemkov súkromných vlastníkov. Cyklotrasa EuroVelo 11 v katastri našej obce od Sabinova do Červencie pri Sabinove vedie rovnobežne v koridore ŽSR a v minimálnej miere (plochou 132 m²) zasahuje do majetku súkromných vlastníkov. Spoločne s mestom Sabinov a obcou Šarišské Michaľany disponujeme projektovou dokumentáciou stavby EuroVela 11 od Veľkého Šariša po Pečovskú Novú Ves v dĺžke 13 km pre účely územného konania. Všetky tri samosprávy aktívne spolupracujeme na zabezpečení kontinuálnych postupov vedúcich k získaniu územného a následne stavebného rozhodnutia k realizácii stavby s investičným nákladom v hodnote približne 4 mil. Eur. V súčasnosti vyrovnávame majetkové pomery pod cyklotrasou v rámci svojich katastrálnych území. Času máme málo, práce veľa. Do augusta 2017 musíme získať povolenie na stavbu, aby sme sa mohli uchádzať o nenávratné finančné prostriedky z EŠIF na realizáciu stavby, nakoľko v mesiaci september 2017 sa očakáva výzva z operačného programu IROP č. PO1-SC122-2016-15, v rámci ktorej má Prešovský samosprávny kraj alokované prostriedky pre podporu cyklodopravy mimo mesta Prešov vo výške 5 mil. Eur. Objednávatelom stavebnej dokumentácie cyklotrasy EuroVelo 11 na území okresov Prešov a Sabinov je krajská organizácia cestovného ruchu (KOCR) Prešov.

Slovo riaditeľa

Učiteľ v dnešnom svete

Byť učiteľom kedysi znamenalo určitú formu prestíže. V minulosti si pedagógov vážila nielen spoločnosť, ale aj samotní žiaci. Dnes už táto profesia rozhodne nepatrí k tým vysnívaným. Učebné plány sa zvyšujú, triedy sú heterogénne a nároky rodičov, no aj tie administratívne, sa neustále zvyšujú, dôsledkom čoho sú mnohí učitelia frustrovaní a demotivovaní.

Keď sa pozrieme bližšie na predstavu o „dobrých“ učiteľoch, zistíme, že musia mať nadľudské vlastnosti. Mali by ovládať jazyky, matematiku, šport a mať znalosti z odborných predmetov. Zároveň sa predpokladá, že budú držať tempo s vývojom a svoje poznatky budú neustále aktualizovať podľa najnovších objavov či trendov. Očakáva sa od nich, že učivo budú žiakom prezentovať nielen príťaž-

livo, ale aj vo vhodnej forme, prispôsobenej individualite detí. Popri tom všetkom sa predpokladá, že budú neustále v strehu dozeráť na 20 či viac detí s ideálnou dávkou autority. Okrem toho majú dbať aj na budovanie sociálnych vzťahov v kolektíve a vystupovať ako emocionálne stabilné osoby.

Aká je hlavná úloha učiteľa? **Hlavnou úlohou pedagóga by malo byť pripraviť deti na budúcnosť.** Budúcnosť je však neznáma a nič o nej nevieme. Vieme, čo budú deti v budúcnosti potrebovať? Isté je, že budú potrebovať písať, čítať a počítať. Avšak vôbec nie je isté, či budú potrebovať napríklad vysokoškolský titul. Profesorov síce potrebujeme, ale rovnako potrebujeme aj remeselníkov. Predovšetkým však potrebujeme samostatných a kompetentných ľudí, ktorí poznajú svoje silné a slabé stránky. Ľudí, ktorí radi robia svoju prácu, pretože sa v nej našli a je pre nich tá pravá.

Vo svete, kde je prebytok ľudí a informácií, avšak nedostatok zdrojov, potrebujeme okrem hore uvedených schopností aj mnohé iné. **Kreativita, schopnosť realizovať a presadzovať myšlienky, či sociálne zručnosti sú rovnako dôležité. V dnešnom svete nám už samotné vedomosti nestačia.** Dnes je na „život“ pripravený ten, kto vie z dostupných informácií vybrať tie dôležité.

Vieme si odpovedať, aký by mal byť učiteľ dneška? Čo všetko by mal spĺňať?

Zmeny nie sú jednoduché, tak ako nie je jednoduchý ani sám život. **Musím byť flexibilný, ale aj prítomný, aby som**

dokázal pracovať s tým, čo príde. Spolupráca s dospelými ako aj budovanie vzťahov s deťmi ma zakaždým privedie ku mne samotnému. Budem spochybňovaný, budem konfrontovaný s vlastnými slabosťami a budem sa musieť vysporiadať s vlastnými predstavami.

Milí kolegovia, rodičia, spoluobčania, žiaci. Aj u nás sú dni, kedy sa vraciame domov spokojní, ale sú aj také, ktoré veľmi vyčerpávajú. Ale napriek tomu pôjdeme dopredu, budeme sa učiť nové veci a neostaneme stáť na jednom mieste.

**LEPŠIE RAZ VIDIEŤ
AKO STOKRÁT POČUŤ**

V duchu tohto hesla sa niesol **Deň otvorených dverí**, ktorý pre širokú verejnosť pripravil tím zamestnancov a žiakov našej základnej školy.

26. februára 2017 sme otvorili dvere našej školy aj v netradičnom nedeľnom čase, aby každý, kto mal záujem, mohol zažiť atmosféru školy, vidieť a zažiť, byť chvíľu súčasťou jej „života“.

Naši hostia si mohli vyskúšať prácu s interaktívnou tabuľou - skladanie puzzle, pexesa, zopakovať vedomosti z anglického jazyka, vyskúšať si ako zlomiť pravítko pomocou listu papiera, modelovať dážď či vyrobiť si svojho potápača vo fľaši. V telocvični školy zas zahrať stolný tenis a zastrieľať si z luku. **Nemenej atraktívnou bola aj výstava hračiek, výstavka prác našich žiakov alebo možnosť aktívne sa zapojiť do tvorivých dielní, navštíviť Hádankovo, Jazykovo, Western, Rozprávkovu alebo si prezrieť moderne vybavené učebne školského klubu detí, telocvičnú, posilňovne, odborných učební....**

Škola je inštitúcia, ktorú absolvoval každý z nás. Naše skúsenosti a predstavy o škole sú však rôzne. Viažu sa na naše osobné skúsenosti a zážitky. Možno je niekedy dobré vrátiť sa do nej ako návštevník a pozrieť si novú, inú realitu ako bola tá, keď sme sedeli v školskej lavici. Alebo ...

Raz vidieť, keď sme už stokrát počuli.

Deň učiteľov 2017

„Atómová bomba v ruke sv. Františka nie je taká nebezpečná ako vreckový nôž v ruke darebáka“. Fulton Sheen

Veru tak. Nebezpečenstvo vecí nespočíva v nich samotných, ale v tých, čo ich držia v rukách. Z toho istého pohľadu sa dá hodnotiť aj práca učiteľov. Práca učiteľa je požehnaná, keď vytvára priestor na tvorivú činnosť, rozvoj ľudského talentu, povzbudenie žiakov, ich podporu a rozvoj. Je však nebezpečná, keď sa stáva nástrojom ponižovania, ubližovania či nezájmu o detskú dušu.

Hodnotu ľudskej práci dáva len človek a jeho úmysel s akým k nej pristupuje. Práve ten človečí, ľudský vklad,

ktorý sa nedá odmerať ani vyčíslieť, schopnosť rešpektovať slobodu ostatných, viera v dobro človeka, zmysel každého dobrého slova a skutku, zodpovednosť, náročnosť, trpezlivosť, pochopenie, že práve všetky tieto hodnoty, ktoré často ostávajú očiam neviditeľné, hodnoty, ktoré vidíme iba srdcom, práve tie dávajú cenu a zmysel každej práci.

PodĎakovanie učiteľom za to, že práve tieto rozhodujúce hodnoty vkladajú do svojej každodennej práce, pripravili vedenie školy v spolupráci s vedením obce 31. marca tohto roku v podobe hudobného vystúpenia a spoločenského posedenia. Pri príležitosti výročia narodenia učiteľa Jána Amosa Komenského ocenil starosta obce na návrh riaditeľa školy dvoch pedagógov našej školy. Mgr. Gustáva Kovalčíka a Mgr. Zuzanu Majdákovú. Oceneným srdečne blahoželáme a všetkým kolegom ďakujeme za ich každodennú prácu.

REKORD V ŠIŠKÁCH PADOL, 1350 je jeho nová hranica!

Už tri roky po sebe platí, že posledná fašiangová sobota je v Pečovskej Novej Vsi plná zábavy, smiechu a dobrého jedla, teda presne taká ako sa na obdobie plesov, karnevalov a veselíc patrí.

ktoré už v hotovom stave nakupujú v obchodoch.

Program moderoval herec a vysokoškolský pedagóg Vladimír Čema, v rámci neho vystúpili talentované speváčky z našej obce Emka Bujňáková, Tamarka a Timea

Vysocké, miestny folklórny súbor Jablonečka aj skupina Bravo z Novej Ľubovne. Počas celého podujatia rozdával starosta obce PhDr. Jaroslav Dujava šišky, ktoré sa tešili veľkému záujmu. Bolo ich presne 1350, čím bol stanovený nový rekord.

Na záver podujatia bola pochovaná basa ako symbol toho, že sa neodvratne blíži obdobie pôstu, ktoré je charakteristické nie len striedmosťou v jedení mäsa, ale aj zábavy.

V sobotu 25. februára bolo rušno už od skorého rána, ženy z miestneho spolku Únie žien napiekli šišky, ktoré sa radia medzi tradičné fašiangové jedlo nielen v regióne Šariša. Výzvou bolo prekonať rekord z minulého roka.

Od skorého rána neboli v pohotovosti len ženy, ale aj muži, konkrétne tí, ktorí ovládajú mäsiarske remeslo. Od rána v priestore pred obecným úradom pripravovali tradičné zabíjačkové špeciality ako jaternice, klobásky, grajcupu, mäso s kapustou a podobne. Podujatiu prialo aj počasie, slnečné lúče postupne lákali ľudí do parku pred obecným úradom. Skôr narodení si zaspomínali na časy, keď sa ošípané chovali takmer v každom dome a zabíjačky neboli ničím výnimočným, mladí návštevníci často prvýkrát videli ako sa pripravujú potraviny,

KARNEVAL

Hlava, ramená, kolená, palce...Jede, jede mašinka... aj tieto hity odznali tento rok na tradičnom obecnom karnevale. Každoročne, počas fašiangového obdobia, je pre všetky deti v priestoroch spoločenskej miestnosti pripravené popoludnie plné radosti, zábavy tanca a smiechu. Naše šikovné babičky z Únie žien pripravili všetko potrebné, aby sa deťom ich deň vydaril. Deti sa po príchode vďaka maskám a svojim mamičkám premenili na rozprávkové bytosti, ale aj zvieratká. Masky boli šité aj lepené, zložitejšie aj jednoduchšie - jedným slovom rôzne. Po privítaní a po zaznení prvých tónov detských rytmických pesničiek, sa masky zoradili. Počas promenády v maskách sa predviedli v svojej plnej kráse. Veru, aj mamičky sa museli pripojiť k svojim malým deťom, pretože niektoré z nich boli na karnevale po prvý raz a nemali ešte odvahu samé sa predvádzať. Počas karnevalu sa deti aj rodičia mohli občerstviť čajom alebo kávou. Vznikali nové tanečné dvojice, trojice aj skupinky. Všetky deti, za ich odvalu a za to, že prijali pozvanie, dostali balíček plný sladkostí a vynikajúce zákusky, ktoré im pripravili šikovné ruky babičiek. Ďakujeme všetkým, ktorí prišli a prijali naše pozvanie. Veríme, že sa vám na karnevale páčilo a stretneme sa aj na budúci rok. Zároveň ďakujeme kolektívu Únie žien za ich láskavé a ochotné ruky.

Všetkým ženám, žienkám, ženuškám...

8. marec je už tradične **sviatkom všetkých žien**, kedy si spoločnosť pripomína nezastupiteľnú úlohu nežného pohlavia v spoločnosti. Vzhľadom na to, že tento sviatok vyšiel na pracovný deň, MDŽ sa v Pečovskej Novej Vsi oslavoval 12. marca.

O kultúrny program sa postaral akordeónový orchester Základnej umeleckej školy v Lipanoch. Talentovaná mládež predviedla dych vyrazajúce vystúpenie, ktoré zároveň ukázalo, že nie každý mladý človek trávi voľný čas len za počítačom, ale stále sa nájde aj dosť takých, ktorí usilovne trénujú a rozvíjajú svoj talent. Takým príkladom sú aj žiaci ZUŠ v Lipanoch.

Slovom si zobral aj starosta obce, ktorý sa v príhovore poďakoval všetkým ženám za ich námahu, obeť v prospech rodiny a obce. Neostalo len pri slovách. Každá z prítomných žien obdržala ružu, ktorá bola spomienkou na príjemné nedeľné popoludnie aj po skončení kultúrneho programu.

DOSPELÍ:

15. kolo – 2.4.2017 o 15.30 hod.
Pečovská Nová Ves – Záborské
 16. kolo – 9.4.2017 o 10.30 hod.
Pečovská Nová Ves – Dubovica
 17. kolo – 16.4.2017 o 16.00 hod.
Nemcovce – Pečovská Nová Ves
 18. kolo – 23.4.2017 o 16.00 hod.
Pečovská Nová Ves – Drienov
 19. kolo – 30.4.2017 o 16.00 hod.
Petrovany – Pečovská Nová Ves
 20. kolo – 7.5.2017 o 16.30 hod.
Rožkovany – Pečovská Nová Ves
 21. kolo – 14.5.2017 o 16.30 hod.
V. Šebastová – Pečovská Nová Ves
 22. kolo – 21.5.2017 o 17.00 hod.
Pečovská Nová Ves – Chmiňany
 23. kolo – 28.5.2017 o 17.00 hod.
Kamenica – Pečovská Nová Ves
 24. kolo – 4.6.2017 o 17.00 hod.
Pečovská Nová Ves – Torysa
 25. kolo – 11.6.2017 o 10.30 hod.
Široké – Pečovská Nová Ves
 26. kolo – 18.6.2017 o 17.00 hod.
Pečovská Nová Ves – Š. Dravce

DORAST:

15. kolo – 1.4.2016 o 15.00 hod.
Uz. Šalgov – Pečovská Nová Ves
 16. kolo – 8.4.2017 o 15.00 hod.
Pečovská Nová Ves – Záborské (odhlásené zo súťaže)
 17. kolo – 16.4.2017 o 13.15 hod.
Uzovce – Pečovská Nová Ves
 18. kolo – 22.4.2017 o 15.00 hod.
Pečovská Nová Ves – Tulčík
 19. kolo – 30.4.2017 o 13.15 hod.
Záhradné – Pečovská Nová Ves
 20. kolo – 6.5.2017 o 15.00 hod.
Pečovská Nová Ves – Š. Sokolovce
 21. kolo – 13.5.2017 o 12.30 hod.
Ruská N. Ves – Pečovská Nová Ves
 22. kolo – 20.5.2017 o 15.00 hod.
Pečovská Nová Ves – Lemešany
 23. kolo – 27.5.2017 o 11.00 hod.
Veľký Šariš – Pečovská Nová Ves
 24. kolo – 3.6.2017 o 15.00 hod.
Pečovská Nová Ves – Hrabkov
 25. kolo – 11.6.2017 o 14.15 hod.
Kojatice – Pečovská Nová Ves
 26. kolo – 17.6.2017 o 15.00 hod.
Pečovská Nová Ves – Š. Dravce

STARŠÍ ŽIACI:

11. kolo – 8.4.2017 o 15.00 hod.
Ražňany – Pečovská Nová Ves
 12. kolo – 16.4.2017 o 13.30 hod.
Pečovská Nová Ves – Kojatice
 13. kolo – 23.4.2017 o 13.30 hod.
Medzany – Pečovská Nová Ves
 14. kolo – voľno
 15. kolo – 6.5.2017 o 15.00 hod.
Župčany – Pečovská Nová Ves
 16. kolo – 14.5.2017 o 14.00 hod.
Pečovská Nová Ves – Ražňany
 17. kolo – 20.5.2017 o 15.00 hod.
Kojatice – Pečovská Nová Ves
 18. kolo – 28.5.2017 o 14.30 hod.
Pečovská Nová Ves – Medzany
 19. kolo – voľno
 20. kolo – 11.6.2017 o 14.30 hod.
Pečovská Nová Ves – Župčany

STARŠÍ ŽIACI:

V. turnaj – usporiadateľ Uz. Šalgov (od 8.4. – 16.4.2017)
 VI. turnaj – usporiadateľ Pečovská N. Ves (od 17.4. – 28.4.2017)
 VII. turnaj – usporiadateľ Jakubovany (od 29.4. – 12.5.2017)
 VIII. turnaj – usporiadateľ Brezovica (od 13.5. – 21.5.2017)

FUTBAL JARNÁ ČASŤ

Stolnotenisový turnaj úspešne za nami

Dňa 22.1. 2017 sa konal v poradí už **50. ročník stolnotenisového turnaja k výročiu oslobodenia obce Pečovská Nová Ves.**

Turnaj sa konal v telocvični ZŠ a usporiadateľom bol Stolnotenisový oddiel OROL Pečovská Nová Ves, menovite hráči Podlipa Dušan, Letkovský Karol st., Andrus Miroslav a Cvančiger Ján.

Slávnostného otvorenia turnaja sa zúčastnili aj predstavitelia obce, a to: starosta obce **Dujava Jaroslav**, zástupca starostu **Karabinoš Slavomír** a riaditeľ ZŠ **Adamečko Marek**.

Po uvítaní hostí a súťažiacich mal slovo starosta obce, ktorý oficiálne turnaj otvoril, pričom odovzdal **ĎAKOVNÉ LISTY** za osobný prínos k rozvoju športu v obci Pečovská Nová Ves, spojený s dlhoročnou aktívnou činnosťou v stolnotenisovom klube a to: Jánovi Cvančigerovi, Pavlovi Petříkovi a Jánovi Vaľušovi.

Turnaja sa zúčastnilo celkom 33 súťažiacich v dvoch kategóriách: **14 registrovaných hráčov a 19 neregistrovaných hráčov.** Trval od 9:00 do 15:00 hod. a po odohraní súťaže vzniklo nasledovné poradie v jednotlivých kategóriách:

Registrovaní:

1. Podlipa Dušan
2. Letkovský Karol ml.
3. Želinský František
4. Andrus Miroslav
5. Petřík Pavol

Neregistrovaní:

1. Kvašňák Pavol
2. Straka Ján
3. Figura František
4. Fecko Matúš

Pri odovzdávaní diplomov a vecných cien boli tiež prítomní starosta obce a riaditeľ ZŠ. 50. ročník turnaja bol veľmi štedrý k súťažiacim. Okrem prvých troch víťazov boli ocenení všetci účastníci soškou, ktorá pripomína spomínaný turnaj.

Turnaj ukončil starosta obce **Jaroslav Dujava** a predseda oddielu **Dušan Podlipa**.

SEPARUJETE AJ VY?

Milí občania, už od marca 2016 **prevádzkujeme v obci zberný dvor v priestoroch bývalej Tehelne.** Sme radi, že sa tieto priestory dostali do Vášho povedomia a že ich využívate. Našou snahou je umožniť Vám správne separovať a triediť vyprodukovaný odpad. Je nám však ľúto, že nie každý to pochopil.

Na zberný dvor môžete uložiť bezplatne iba vytriedený odpad a to papier, plasty, sklo, šatstvo, veľkoobjemový odpad (nábytok z dreva a čalúnený nábytok) a drobný stavebný odpad (**za poplatok 0,02 €/kg**).

Upozorňujeme, že zberný dvor ani kontajnery umiestnené po obci neslúžia na zber zmesového komunálneho odpadu z Vašich domácností. Ten patrí do nádob, ktoré má k dispozícii každá domácnosť a vyvážajú sa v dvojtýždňových intervaloch.

Pneumatiky môžete bezplatne odovzdať v prevádzke Autoservis Marek Verešpej na Ľutinskej ulici č. 732, Pečovská Nová Ves počas prevádzkových hodín.

Neexistuje žiadny dôvod, prečo by sme nemali triediť odpad a ani akýkoľvek negatívny dopad triedenia odpadu. Všeobecne môžeme konštatovať, že triedením odpadu pomôžeme nielen životnému prostrediu, ale v konečnom dôsledku aj sebe či po stránke zdravotnej, sociálnej, ale aj ekonomickej.

PREVÁDZKOVÁ DOBA zberného dvora

v mesiacoch apríl - október 2017:

Streda:

od 9.00 do 14.00 hod. a od 14.30 do 17.00 hod.

Štvrtok:

od 9.00 hod. do 14.00 hod. a od 14.30 do 17.00 hod.

Sobota:

od 9.00 hod. do 12.00 hod. a od 12.30 do 15.00 hod.

Giñec, Skalka, Na Máje

Juhozápadne od Krakovca sa tiahne dolina **potoka Giñec**. Tieto strmé pasienky zdobí v strednej časti toku skalné bradlo - ľudovo nazývané „Skalka“. Túto malebnú dolinku obklopujú polia a pasienky, ktoré naši predkovia nazvali: Ku Liščim Dzirom, Ku Malemu Jaročku, Na Máje, Chrašč, Krakovec, Pod Hurku, Handáš (maďarský Hangyaš zľudovel ako Hiňďáš t.j slovenský doslovný preklad je Mraveniská), Nad Skalku. Samotný potok Giñec pramení východne od vrchu Slupeč pri Jakovanoch. Jeho dĺžka je 4,1km a vlieva sa ľavostranne do Torysy v miestach, ktoré voláme Šedlácke na hranici sabinovsko - novovesskej.

Názov potoka je zrejme odvodený od terénneho názvu, t.j potok Giñec nesie názov po doline ktorou preteká. Autori hydronymie slovenskej časti Hornádu nenašli dôkaz, ktorý by potvrdil, že názov potoka Ginec je odvodený od terénneho názvu¹. Uvádzajú iba najstarší názov potoka *Ginecz patak* na katastrálnej mape Pečovskej Novej Vsi z roku 1869. Staršia mapa² rodiny Pechy z roku 1847 označuje spomínanú dolinu pod názvom „*Do Ginca*“. Tu je zaujímavá predložka „*do*“, ktorá poukazuje na smerovanie k určitému miestu. Ak by sa jednalo iba o potok, potom by to bolo logickejšie, ak by sa používalo „*Ku Gincu*“ tak ako použili „*Ku Malému Jarečku*“ na tej istej mape, pretože „*do*“ potoka sa nechodí, iba „*ku*“ potoku! V starších dokumentoch sme *Ginec* (*Ginecz*) našli pri rôznych majetkových súpisoch polí. Napr. súpis polí jednej pečovskej kúrie z roku 1783 uvádza polia: *Repelyakovska pry Ginczu*, inde *Siroka pri Ginczu*, alebo *uzka do jarka Gincza*³. Pri úzkej do jarka Ginca sa jedná o pole ktoré smeruje „padá“ ku potoku. V zozname polí želiarov z roku 1783: *Jakorís versus...Na Ginczu, Adamus Prokop mal pole Pod Banyu...a ďalšie... pri Ginczu*⁴. Ani tu však nemožno s istotou konštatovať, že sa jedná o terénny názov. Asi najstaršia doteraz objavená listina⁵ z roku 1766 uvádza pole „*V Gincu*“, čo poukazuje na terénny názov. Zaujímavá je však dnešná reč pamätníkov: *buli sme košic v Gincu... dakedi sme pašli kravi na Šedláckim, v Gincu až ku Jakovenskému*. Aj tieto pamiatky v hovorovej reči môžu poukazovať na to, že naši predkovia nevolali *Ginec* len potok, ale aj jeho brehy a dolinu okolo. Že sa skutočne jedná aj o terénny názov podporuje aj samotná koncovka -ec, ktorá je použitá pri iných terénnych názvoch: *Krakov-ec, Trubalov-ec, Bukov-ec, Slup-ec*.

Etymológia názvu Ginec je veľmi nejasná a nejednoznačná. Ak by sme sa týmto názvom zaoberali odľahčene a hľadali v ňom staršie stopy osídlenia, napadá nás súvislosť s bohyňami – bogyňami. Uvažujeme teda o pôvodnom názve (Bo)gynec – Bohyñec, ktorý neskôr, keď už ľudia zabudli na drobné prírodné božstvá (víly, rusalky, bogyňky-bohyňky), hovorová reč skrátila názov iba na Ginec. Túto teóriu posilňuje skutočnosť, že potok Ginec pramení pod Slupcom a vlieva sa doňho niekoľko studničiek. Tie naši predkovia čistili (na Turíce-Rusadle), uctievali a prinášali k nim obety

(treby, žertvy). Verilo sa, že z nich vychádzajú divožienky – rusalky (napr. v Poľsku Boginje, Bogieňki, Bogunki⁶), taktiež pomocou nich veštili – studničky Bogyňky im predpovedali budúcnosť.⁷ Často mali divotvornú moc a liečili. Bogyňky mali však aj zápornú stránku a trestali, menili či kradli novorodencov.. *Z okolia Starej Ľubovne sa zachovala povera, podľa ktorej žili pod hradom veľmi škaredé žienky nazývané „bogyňky“, ktoré mali nepekné deti. Chodieval plakať pod okná tých domov, kde mali novorodencov, a keď vraj domáci išli pozrieť kto plače a nechali malé dieťa bez dozoru, „bogyňka“ ho vymenila za svoje. Obyvatelia Jarabinej umiestnili príbytok týchto „bogyňiek“ do skál pri obci*⁸. Podobne ako v Jarabinej, tak aj u nás mohli naši predkovia veriť, že bogyňky sa ukrývajú na skalke, t.j bradlom nad potokom. Akokoľvek sa tento výklad (Bo)Ginca zdá nadnesený, niektoré pohanské pamiatky sa uchovali v obci až do roku 1914, spomeňme jarné hojdaňňovanie na Kostolnej ulici „frejparádze“ podľa rozprávania pamätníkov Hanušovskej, Ďžubakovej a Partikovej⁹. Hoja Ďuňda označuje bohyňu – kráľovnu bohýň -rusaliiek Dodu, Danu či Ladu.

Kritickejší výklad je použitý pri podobných názvoch v okolí, spomeňme Varsíka a jeho výklad názvu Gyňova zo staroslovanských osobných mien, napr. bulharské osobné meno Giñe, Giña, či chorvátske Ginov, Ginič.¹⁰ Tento názor zdieľajú aj autori hydronymie pri potoku Giñec¹¹. Zatiaľ sme však nenašli v archívnych dokumentoch ani len podobné osobné meno, ktorá by Ginec pripomínalo.

Uvažujeme aj nad pôvodom Ginec – Hyñec (t.j od hynúť, umierať), avšak táto teória je nelogická, nakoľko zmena *g>h* v dvanástom storočí by zmenila Ginec na Hinec. Avšak tak sa nestalo. Treba však uviesť, že maďari preberali pôvodné názvy s *g* a neskôr ich spätne prebrala slovenčina. Napr. Gelnica, maďarsky Gölnicz, má meno po staroslovenskom Gnilec (porovnaj spišský Hnilec), dnes však tvaru s *h* slovenčina nemá, prevzala tvar z maďarčiny.¹² V prípade Ginca by to však znamenalo, že staroslovenský Ginec by sa uchoval iba vďaka maďarom a slovenčina ho prevzala neskôr opätovne ako nové slovo. Preberanie týchto nových slov, kde *g* znie expresívnejšie –napr. od poliakov grib –hríb, glupi –hlúpi, nebolo nič nezvyčajné, avšak mohlo sa tak stať pri názve Ginec? Hľadať v ňom súvis s „hynutím“ je lákavé a spomenuli sme to už v kapitole o „vyhynutej“ osade Hostišov v článku o Krakovci.

Už sme spomínali aj bradlo Skalka. Bradlo leží v pásme, ktoré sa tiahne 600 kilometrovým oblúkom od Záhoria cez Súľov, Oravu, Pieniny ďalej cez Ľubovianskú vrchovinu, Čergov a Beskydské pohorie na Ukrajinu a pokračuje smerom do Rumunska. Bradlové pásmo delí vonkajšie a vnútorné Západné Karpaty. Súčasťou tohto pásma je aj naša Skalka. Tento vapencový (doger limestone) útvar esteticky umocňuje a dotvára malebný ráz tejto doliny. Skalka si však svoj

pôvodný tvar nezachovala, nakoľko bolo bradlo vyťažené skoro až po úroveň terénu. Kedy došlo k ťažbe vápenca je otázne, tak ako je otázne aj jeho využitie. Predpokladáme, že slúžil na výrobu vápna – t.j. pálenia vápna milierovým spôsobom. Usudzujeme to z listiny z roku 1664, kde Dessoffy Ferencz prosí Pěčiovcov o vápno na stavbu veže kostola v Červenici.¹³ Jednalo sa pravdepodobne o renesančnú úpravu jej fasády a štítovej atiky, ktorá zakončuje hornú užšiu časť veže¹⁴. Prosba o vápno znamená, že Pěčiovci boli prvovýrobcovia a mali svoju vlastnú výrobu vápna. Treba uviesť, že výrobu vápna mali v stredoveku v rukách feudáli a cirkev pre murované stavby. Neskôr, keď ľudové staviteľstvo prechádzalo na kamenné a tehlové stavby, rozšírilo sa ľudové vápenkárstvo, ktoré zaniklo začiatkom dvadsiateho storočia. Vápenkárstvo je doložené v obciach v našom vápencom pásme – Kyjov, Pusté Pole, Kamenica, Červená Voda.¹⁵ Podobne boli povrchovo vyťažené aj okolité skalné útvary – napr. Slupec. Pri zbežnej obhliadke Skalky sú dnes viditeľné stopy po lámaní vápenca po tabuliach v spodnej časti. Tie mohli slúžiť na založenie klenby nad ohniskom v peci – vápenke. Tieto vypaľovacie pece sa nachádzali spravidla na svahoch a v blízkosti zdroja vápenca. V blízkosti sa dnes ešte nachádzajú umelo vytvorené „rovinky“, kde tieto vápenky mohli byť situované. Prístupová cesta pre navážanie dreva a vývoz hotového vápna je nad Skalkou. Avšak, pripomíname, že využitie tohto vápenca na výrobu vápna je len náš predpoklad a treba ho odborne preveriť a potvrdiť.

Taktiež je možné, že sa tento dolovaný vápenec nedal použiť na pálenie vápna (nebol čistý) a používal na vtedajšiu údržbu ciest, alebo pri budovaní železničnej trate? Pri prechádzke po blízkom Krakovci nachádzame veľa štiepaného vápenca práve na lesných cestách. Aj keď nepoznáme pôvodný tvar tohto brala, podľa veľkosti pôdorysu a najnižšej možnej výšky, bolo zo Skalky vyťažených minimálne 400 kubických metrov vápenca, t.j. približne 1100 ton. V čase konských povozov a ručného štiepania to bola určite niekoľkoročná aktivita.

Vychádzajúc z doliny Ginca smerom k Hliníku prechádzame cez miesta, ktoré naši predkovia nazvali Máje, Na Máje. V podobe „Na Máje“ sú označené aj na mape z roku 1847. V súpise polí želiarov z roku 1783 nachádzame: *Joanes Sve-da ...Na kamenczu...pri lukoch nyisej obraszka...Jakoris versus Na Malyoch*¹⁶. Znamená to, že názov je starší a netreba ho spájať s májovou aktivitou sadenia jabloní JRD na blízkyh sadoch. Vznik tohto názvu sa dá vysvetliť taktiež viacerými hypotézami.

Tá najodvážnejšia je spájanie májov a staroslovanských rusaliel kde príbuzné sú Mavky, Mavje, alebo Navky, Navje¹⁷. Naši predkovia ich spájali s dušou zomrelých. Stelesňovali ich ako v zelený stromček, často oblečený, zdobený kúskami látky a pod. Zelenými vetvičkami zdobili na začiatku leta svoje príbytky a taktiež hroby, kde hodovali a spomínali na svojich predkov. Práve rusalky ich cestou k hrobom zvädzali „vodzili“. Cirkev tieto sviatky aj názvy ponechala a dala im nový význam – svätodušné sviatky t.j. Zoslania Ducha Svä-

tého. Pôvodné sprievody k hrobom našli svoju kontinuitu v „oltárikoch“ zdobených zelenou briezku – májom. Spájanie (Bo)ginca a Májov má v tomto prípade ten istý mytologický základ, t.j. súvislosť s prírodnými božstvami a poverčivosťou našich predkov. Taktiež nie náhodou sa v tejto oblasti objavuje aj terénny názov „Pri obraszku“ ktorý poukazuje na kristianizáciu a osadenie kresťanských obrázkov na miestach ktoré nejako súviseli s pohanstvom (obetišťa, obchádzanie úrody..atď) .

Pomenovanie Na Máje, môže poukazovať aj na miesto kde sa chodí na briezky – máje. K odlesňovaniu strmších pozemkov a okolo potokov došlo až neskôr. Dovtedy odlesnené remízky a brehy mohli poskytovať dostatok mladých briezok.

Ako veľmi pravdepodobná hypotéza sa však zdá označenie starej cesty, kde máje vznikli skrátením majera, t.j. pôvodný názov mohol byť Na Majer. Vieme o starej ceste smerom do Ginca a na Krakovec. Odbočka z tejto cesty smerovala po návrší dnešného jabložového sadu (nad ZTS) ku Hliníku. Názov majer je z nemčiny a označuje odľahlé hospodárstvo – usadlosť. Mohlo sa jednať o hospodárstvo na konci obce alebo nejaký starší majer napr. v miestach bývalej tehelne?

- 1 Porov.: MÁCHAL, J.: Bájessloví slovanské, vydala Votobia, podľa orig. z roku 1907, Olomouc, 1995, s. 124
- 2 Porov.: Jancsó Andor: Péch Ujfalu helysége határának rendbeszedés előtté térképe (Predregulačná mapa chotára obce Pečovská Nová Ves). Depon. in: ŠOBA Prešov, 1847
- 3 Porov.: Magyar Országos levéltár (MOL). Budapešť, č. P 536-1-1783-Wo.9
- 4 Porov.: Magyar Országos levéltár (MOL). Budapešť, č. P 536-1-1783-Wo.8
- 5 Porov.: Magyar Országos levéltár (MOL). Budapešť, Listina P536 Box 6
- 6 Porov.: MÁCHAL, J.: Bájessloví slovanské, vydala Votobia, podľa orig. z roku 1907, Olomouc, 1995, s. 124
- 7 Porov.: MACHEK, V.: Etymologický slovník jazyka českého a slovenského, ČSAV Praha 1957, s. 37
- 8 Porov.: HALEČKA, T.: Poverý na Slovensku a ich pôvod, Osveta, Bratislava, 1961, s. 110
- 9 Porov.: LAZORIK, J.: Zvyky a obyčaje horného potorysia, KM v Prešove, 2014, s. 27
- 10 Porov.: VARSÍK, B.: Osídlenie košickej kotliny I, Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava 1964, s. 319
- 11 Porov.: Kol: Hydronymia slovenskej časti Hornádu, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2014, str.140
- 12 Porov.: STANISLAV, J.: Dejiny slovenského jazyka I, SAV Bratislava 1967, s. 560
- 13 Porov.: ŠČECINA, P.: Rožkovany, Červenica a Jakubová Voľa, Historický prehľad spoločenským a náboženským životom, Vydavateľstvo MV, Prešov 2004, str. 199-200
- 14 Porov.: Kol: Hydronymia slovenskej časti Hornádu, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2014, str.140
- 15 Porov.: KÓMA, J.: Ľudová výroba vápna na východnom Slovensku, Nové obzory č.8, Prešov 1966, str. 492
- 16 Porov.: Magyar Országos levéltár (MOL). Budapešť, č. P 536-1-1783-Wo.9
- 17 Porov.: RUŽIČKA, J.: Slovanská mytológia, vydal Alois Wiesner, Praha 1924, str. 177

Konala sa ďalšia verejná schôdza občanov

Obnovená tradícia verejnej schôdze s občanmi napísala 25. januára už svoje tretie pokračovanie. Na prelome starého a nového roka starosta obce spolu s prednostom a poslancami predstúpili pred verejnosť, aby zhrnuli, čo priniesol rok 2016 a aké sú plány na rok 2017.

Schôdzu otvoril a viedol starosta obce **PhDr. Jaroslav Dujava**, ktorý v príhovore spomenul získané investície, zrealizované projekty aj podané žiadosti o nenávratný finančný príspevok. Potom nasledovala diskusia v ktorej občania kládli otázky zo všetkých oblastí verejného života. Súčasťou schôdze bola aj videoprezentácia, takže účastníci získali informácie nielen slovom, ale aj obrazom.

Pozitívom schôdze bolo, že počet účastníkov bol vyšší ako pred rokom, avšak stále nedosahuje čísla aké by tak veľkej obci prislúchali. Každá verejná schôdza je pozvánkou pre verejnosť, zapojiť sa do vecí verejných a prísť so zaujímavými nápadmi, ktoré zlepšia život v našej obci.

PRIPRAVUJEME

Rómsky deň
Prvomájový beh zdravia
Deň matiek
Medzinárodný deň detí

KATKA

ručne vyrobená keramika
Katarína Mihoková

Pečovská Nová Ves, SLOVENSKO
tel.: 0908 053 315

Stručné info o mne:

- volám sa Katarína Mihoková, vyrábam dekoračnú modelovanú keramiku,
- venujem sa tejto činnosti štvrtý rok,
- predávam svoje výrobky na keramických a remeselných jarmokoch - Pezinok, Kežmarok, Prešov
- v predzáhradke nášho rodinného domu (na Dujave 298/26) som si urobila malú galériu mojich výrobkov,
- ak by ste chceli vidieť moju prácu ste vítaní...

...všetko
pod jednou strechou
**NOVOOTVORENÁ
PREDAJŇA**

TerMo
PREDAJ - DODÁVKA - MONTÁŽ - SERVIS

Pečovská Nová Ves

Hlavná 799, Pečovská Nová Ves 082 56
0919 264 722 termo@termo.sk

www.termo.sk

PREDAJ:

Kurenársko inštalačný materiál
Vodoinštalačný materiál
Sanita
(umývadla, batérie, vane, sprchovacie kúty)
Zmäkčovače vody
Ohrievače vody
Domáce vodárne
Ponorné čerpadlá
Kanalizačný materiál
Kotly
(plynové, tuhé palivo, elektrické)

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Do spoločenstva rodiny obyvateľov Pečovskej Novej Vsi vítame deti:

Slavomír Ferko
Ernest Červeňák
Alica Garneková
Ján Bilý
Laura Bilá
Milan Žemba
Leo Skočej

Denis Giňa
Jakub Miškuf
Leonard Straka
Laura Lacková
Emir Kaleja
Pavol Gabčo

Manželstvo uzavreli:

František Dužda (Svinia)

Hedviga Bilá (Pečovská Nová Ves)

Srdečne blahoželáme jubilantom:

87 rokov:

Helena Havrillová
Žofia Verešpejová

86 rokov:

Andrej Dvorožňák

84 rokov:

Pavol Lipjanec
Juraj Leššo

83 rokov:

Margita Krajňáková
Terézia Šechná
Jozef Boďa
Andrej Samko

82 rokov:

Mária Šechná

81 rokov:

Božena Orbanová

80 rokov:

Anna Cicmanová
Irena Pustá
Anna Piskurová

75 rokov:

Jana Jašková

70 rokov:

Magdaléna Baňasová
Helena Chovancová

65 rokov:

Ladislav Gusenica
Gabriel Funtaľ
Milan Poklemba
Blažej Dugas
Ol'ga Ižariková
Eva Novická
Jozef Kolcun
Andrej Kuča

60 rokov:

Ján Fecko
Jarmila Antolová
Peter Mašlar
Mária Čekanová
Eva Tutokyová
Ladislav Dvorščák

